

**Ghid privind modul de calculare și achitare a
taxei pe valoarea adăugată
în sectorul agrar**

Chișinău, 2017

CUPRINS

I. DISPOZIȚII GENERALE.....	3
II.REGIMUL FISCAL PRIVIND TVA APLICAT PENTRU PRODUCȚIA AGRICOLĂ	4
III. MODUL DE CALCULARE ȘI ACHITARE A TVA.....	5
IV. RESITUIREA TVA	6
V. SCUTIREA DE TVA	6

Prezentul ghid este elaborat în temeiul prevederilor actelor legislative și normative care reglementează activitatea de întreprinzător în Republica Moldova, titlului III din Codul fiscal și reprezintă recomandări metodice cu privire la modul de calculare și achitare a taxei pe valoarea adăugată în sectorul agrar.

I. DISPOZIȚII GENERALE

Sistemul impozitelor și taxelor de stat în Republica Moldova, stabilit conform Codului fiscal, include (art.6 alin.(5) din Codul fiscal):

- a) impozitul pe venit;
- b) taxa pe valoarea adăugată;
- c) accizele;
- d) impozitul privat;
- e) taxa vamală;
- f) taxele rutiere;
- g) impozitul pe avere.

Taxă pe valoarea adăugată (în continuare – TVA) este un impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

Persoanele juridice și fizice care au obligația achitării TVA – numiți subiecții impozabili¹ sunt:

- a) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15 din Codul fiscal, care sunt înregistrați sau trebuie să fie înregistrați în calitate de plătitori de TVA;
- b) persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15 din Codul fiscal, care importă mărfuri, cu excepția persoanelor fizice care importă mărfuri de uz sau consum personal a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare;
- c) persoanele juridice și fizice, cu excepția organizațiilor social-politice, nerezidenții care desfășoară activitate de întreprinzător în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente conform art.5 pct.15 din Codul fiscal, care importă servicii, indiferent de faptul dacă sunt sau nu sunt înregistrați în calitate de plătitori de TVA.

Operațiunile economice (faptele economice) pentru care subiecții impozabili au obligația achitării TVA – obiecte impozabile constituie²:

¹ art.94 din Codul fiscal

² art.95 alin.1 din Codul fiscal

- a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentând rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;
- b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;
- c) importul serviciilor în Republica Moldova.

Înregistrarea subiectului care desfășoară activitate de întreprinzător, în calitate de subiect impozabil cu TVA, se efectuează³:

- 1) obligatoriu – dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 600000 lei, cu excepția livrărilor scutite de TVA și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.2 din Codul fiscal. Subiectul este obligat să înștiințeze oficial organul fiscal, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea;
- 2) benevol – dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la organul fiscal cererea de înregistrare, cu excepția cazurilor prevăzute la pct.1.

Nu au obligația înregistrării în calitate de subiect impozabil cu TVA autoritățile publice, instituțiile publice specificate la art.51, exclusiv instituțiile de învățământ publice, instituțiile medico-sanitare publice și private, specificate la art.51¹ din Codul fiscal, și deținătorii patentei de întreprinzător.

II. REGIMUL FISCAL PRIVIND TVA APLICAT PENTRU PRODUCȚIA AGRICOLĂ

Drept măsură de susținere a sectorului agricol, statul în permanență a stabilit diferite regimuri fiscale privind TVA facilitare, cum este cota redusă a TVA (de la 5 la 8% în diferite perioade) la producția din fitotehnie, horticultură și zootehnie importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, aplicarea cotei standard a TVA în mărime de 20% cu restituirea ulterioară a 60% din suma TVA achitată la buget sau scutirea de plata la buget a 60% din suma TVA calculată spre plată.

Potrivit art.96 lit.b din Codul fiscal, în redacția Legii nr.281 din 16 decembrie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative⁴, începând cu 1 ianuarie 2017 la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400,

³ art.112 din Codul fiscal

⁴ Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 472-477, art. 947

070999500, 070999600, ex. 070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex.121291 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214 se aplică cota redusă a TVA în mărime de 8%.

Codurile pozițiilor tarifare indicate în art.96 din Codul fiscal sunt specificate în Legea nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor⁵.

III. MODUL DE CALCULARE ȘI ACHITARE A TVA

Subiecții impozabili care efectuează livrări impozabile, inclusiv producție agricolă, pe teritoriul țării sunt obligați să calculeze, să declare și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală (luna calendaristică) suma TVA, care se determină ca diferență dintre sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv TVA la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținându-se cont de dreptul de trecere în cont conform art.102 din Codul fiscal (*art.101 alin.1 din Codul fiscal*).

Pentru producătorii agricoli, înregistrați în calitate de plătitori ai TVA, li se permite trecerea în cont a sumei TVA, achitate sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai TVA, aferente cheltuielilor efectuate până la momentul înregistrării și legate de procurarea mijloacelor fixe cu destinație de producție în agricultură, de construcția și reconstrucția obiectelor cu destinație de producție în agricultură, de crearea și întreținerea plantațiilor tinere, de creșterea tineretului animal și întreținerea cirezilor (*art.102 alin.1 din Codul fiscal*).

Declarația privind TVA se întocmește pe un formular oficial (*formular TVA12, în anexă*), care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

Darea de seamă fiscală se prezintă de către subiecții înregistrați în calitate de plătitori ai TVA, utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică (art.187 alin.2¹ din Codul fiscal).

Suma TVA, care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, se achită la buget cel târziu la data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă (data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale), cu excepția achitării TVA la buget (*art.115 din Codul fiscal*):

- a) pentru serviciile aferente importului de mărfuri, a cărei achitare se face la momentul importului mărfii;
- b) pentru serviciile importate, a cărei achitare se face la momentul efectuării plății, inclusiv a plății prelabile pentru serviciul de import.

⁵ Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.231-237, art.529

IV. RESITUIREA TVA

Pentru livrările de mărfuri efectuate la export se aplică cota zero a TVA (*art.104 lit.a) din Codul fiscal*).

Plătitorii de TVA, la care, într-o perioadă fiscală oarecare (lună calendaristică), se înregistrează depășirea sumei TVA la valorile materiale, serviciile procurate, datorită faptului că au efectuat o livrare care se impozitează la cota zero, au dreptul la restituirea sumei cu care a fost depășită TVA la valorile materiale, serviciile procurate achitată prin intermediul contului bancar și/sau al stingerii sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale

art.103 alin.3 și ale art.125, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art.96 lit.a, sau cotei reduse a TVA, stabilite la art.96 lit.b, înmulțite cu valoarea livrării, ce se impozitează la cota zero (*art.101 alin.5 din Codul fiscal*).

În cazul efectuării investițiilor (cheltuielilor) capitale, plătitorii de TVA beneficiază de restituirea sumei TVA achitate sau ce urmează a fi achitate la procurarea valorilor materiale, serviciilor.

Restituirii este posibilă depășirea sumei TVA achitate sau ce urmează a fi achitate la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma TVA achitată sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, și nu poate fi mai mare decât suma TVA achitată prin intermediul contului bancar pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate (*art.101¹ din Codul fiscal*).

Dreptul la restituirea TVA îl au subiecții impozabili înregistrați în calitate de plătitori de TVA, care, începând cu 1 ianuarie 2012, efectuează investiții (cheltuieli) capitale, cu excepția investițiilor (cheltuielilor) capitale în clădiri și în mijloace de transport (de la pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333) (*art.101¹ alin.1 din Codul fiscal*).

Iar începând cu 1 mai 2015, dreptul la restituirea sumei TVA se extinde și asupra subiecților impozabili care efectuează investiții (cheltuieli) capitale în clădiri de **producție** (destinate producerii mărfurilor sau serviciilor) (*art.101¹ alin.1¹ din Codul fiscal*).

Restituirea TVA se efectuează într-un termen care nu depășește 45 de zile, conform modului stabilit de Regulamentul privind restituirea taxei pe valoarea adăugată⁶.

V. SCUTIREA DE TVA

Agenții economici plătitori ai TVA beneficiază de facilități fiscale în formă de scutire de T.V.A., în conformitate cu prevederile art.103 din Codul fiscal.

Din lista facilităților fiscale specificate în articolul menționat, o atribuție nemijlocită pentru agenții economici antrenați în activitatea agricolă o au următoarele prevederi:

- alin.1 pct.1 – scutirea de TVA pentru vânzarea pământului și arenda acestuia;
- alin.1 pct.19 – serviciile ce țin de autentificarea drepturilor deținătorilor de teren;

⁶ Hotărârea Guvernului nr.93 din 1 februarie 2013 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.27-30, art.140*)

- alin.1 pct. 22 – serviciile livrate de către cooperativele agricole de prestări servicii, înființate în conformitate cu art.87 din Legea nr.73-XV din 12 aprilie 2001 privind cooperativele de întreprinzător⁷, membrilor acestei cooperative, cu condiția că cel puțin 75% din valoarea totală a livrărilor cooperativei constituie valoarea mărfurilor și serviciilor livrate membrilor cooperativei și valoarea mărfurilor livrate cooperativei de către membrii acesteia;
- alin.1 pct. 27¹ – tractoarele agricole de la poziția tarifară 870190 și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare 842481100, 842481910, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437 și părți ale acesteia de la pozițiile tarifare 8432, 8433 și 8437;
- alin.1 pct. 27² – rachetele contra grindinei de la poziția tarifară 3604;
- alin.1 pct. 29 – activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație.

Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Hotărârea Guvernului nr.145 din 26.02.2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.1 pct.29 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art.28 lit.q² din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal⁸.

Surse de informare utile:

<http://www.fisc.md/>

<https://servicii.fisc.md/>

<https://servicii.gov.md/>

<https://justice.md/>

<http://www.mf.gov.md/>

0 8000 1525 - Centrul unic de apel al Serviciului Fiscal de Stat
(apel gratuit de pe întreg teritoriul țării)

⁷ Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.49-50, art.237

⁸ Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.49-52, art.158

Anexa nr. 1

Serviciul Fiscal de Stat Republica Moldova

Declaratia privind TVA/ Декларация по НДС

Forma TVA 2012

<p>Codul fiscal _____ Фискальный код</p> <p>Nr. de înregistrare TVA _____ Регистрационный № НДС</p> <p>Denumirea _____ Наименование</p> <p>Adresa _____ Адрес</p>	<p>Pentru uz intern SF Для внутреннего пользования НДС</p>
---	---

Perioada fiscală
Налоговый период

Data prezentării
Дата представления

 *

Clasificația veniturilor bugetare:
Классификация доходов:

cod capitol _____
код главы

cod paragraf _____
код параграфа

Valoarea fără TVA (lei)
Стоимость без НДС

Suma TVA (lei)
Сумма НДС

Livrări de mărfuri și servicii

Поставки товаров и услуг

Inclusiv / В том числе

1	
1.1	

2	
2.1	

Livrări de mărfuri, servicii la cota redusă

Поставки товаров и услуг по пониж. ставкам

3	
---	--

4	
---	--

Livrări la cota “0”

Поставки по ставке “0”

5	
---	--

Livrări scutite

Освобожденные поставки

6	
---	--

Import de servicii

Импорт услуг

7	
---	--

8	
---	--

Ajustarea TVA aferentă livrărilor

Корректировка НДС по поставкам

9	
---	--

Total

Итого

Inclusiv plăți anticipate (în avans)

В том числе авансовые платежи

10 (1+3+5+6)	
-----------------	--

11 (2+4+9)	
---------------	--

11.1	
------	--

Procurări de mărfuri, servicii Покупки товаров, услуг	12		13	
Importul și procurările de mărfuri, servicii Импорт и покупки товаров, услуг	14		15	
Ajustarea TVA aferentă procurărilor Корректировка НДС по покупкам			16	
Trecerea în cont a TVA din perioada precedentă Переходящий зачет НДС с предыдущего периода			17	
Total TVA spre deducere Итого вычитаемый НДС			18 (13+15 +16+17)	
TVA aferentă bugetului НДС к внесению в бюджет			19 (11-18)	
TVA aferentă bugetului pentru import de servicii (suma echivalentă celei reflectate în boxa 8) НДС к внесению в бюджет по импорту услуг (сумма, указанная в графе 8)			20	
TVA destinată trecerii în cont în perioada ulterioară НДС к зачету в последующем периоде			21 (18-11-22)	
TVA spre restituire НДС к возмещению			22	

Noi declarăm, că informația prezentată în această declarație este completă și veridică.

Заявляем, что представленная в настоящей декларации информация является полной и достоверной.

L.Ș.
M.П.

Șeful întreprinderii
Руководитель предприятия

Contabil șef
Главный бухгалтер

Semnăturile: _____
Подписи

Data _____